

Geld in de bodem investeren is niet erg sexy, maar wel 110% van je resultaat'

Bert Griffioen over GreentoColour en het belang van grond

Jaarlijks kweekt Griffioen Wassenaar miljoenen vaste planten en is betrokken bij een groot aantal projecten. Een van de pijlers is het concept GreentoColour, waarmee het bedrijf het gebruik van vaste planten in de openbare ruimte wil stimuleren. Al vier decennia staat Bert Griffioen aan het hoofd van deze veelzijdige speler. Na al die jaren weet hij wel het een en ander te vertellen over openbaar groen, vaste planten en het belang van goede grond voor een geslaagd project.

Auteur: Ingrid van der Marel

Jouw bedrijf is eigenaar van het merk GreentoColour. Wat is het voor bedrijf?

'Ons bedrijf heet Griffioen Wassenaar BV en doet eigenlijk drie dingen. We zijn kweker van ongeveer 750 soorten vaste planten. We leveren aan tuincentra in een aantal landen, met Nederland als thuismarkt. Daarbij zijn onder andere de bekende grote ketens. Daarnaast doen we het ontwerp, de levering en de uitvoering van projecten met uitsluitend vaste planten voor de openbare ruimte. Dit doen we in samenwerking met een aantal geselecteerde hoveniers. We nemen complete

projecten aan, maar zijn in bepaalde gevallen ook deelleverancier.'

In steeds meer bestekken worden vaste planten voorgeschreven onder de naam 'methode Griffioen' of 'GreentoColour'. Voeren jullie dat ook allemaal uit?

'Het eerlijke antwoord is: nee. Het lijkt wel of wij in de afgelopen jaren een soortnaam zijn geworden, een manier van werken met het product. Dat is aan de ene kant natuurlijk een hele eer, maar we weten dat er meer met onze naam gewerkt wordt dan we

zelf uitvoeren. Het nadeel is dat alles wat we in de loop van jaren hebben opgebouwd aan kennis en ervaring, zo af en toe verwatert. Men denkt soms dat GreentoColour alleen het afmaaien van planten in het vroege voorjaar betreft.'

Wat kan er dan fout gaan?

'Wij hebben intern een tijdlang discussie gehad over de vraag wat we nou eigenlijk verkopen: een methode of een resultaat. We zijn uiteindelijk bij het laatste uitgekomen. Het gaat tenslotte om het plaatje: langjarig, aantrekkelijk op veel manieren.

7 min. leestijd

Ook de handelingen in de vierde stap, maaien, mulchen en mesten in maart, kunnen beter getimed worden.'

Klinkt wel een beetje gefrustreerd ... Ben je niet aan het betweteren?

'Dat mag ieder voor zich bepalen. Ik had destijds als missie: het terugbrengen van vaste planten in de openbare ruimte. Dat lukt heel aardig op veel plaatsen; ook door anderen worden mooie successen geboekt. Daar is alleen heel veel tijd en energie in gaan zitten, en ik kan er slecht tegen dat wat opgebouwd is weer snel afgebroken wordt. Ik herhaal het nog maar eens: GreentoColour zit zo logisch in elkaar; we maken het voor de opdrachtgever en zijn aannemers zo simpel mogelijk, en toch gaan er dingen fout. Wel maaien, niet mesten, te hoog maaien, te vroeg maaien, niets aan de grond doen, dat soort dingen. En als een beplanting dan na een relatief korte termijn mislukt, zegt niemand: dit of dat heb ik verkeerd gedaan, maar wel: vaste planten is ook niks. Dáár strijd ik tegen. Het kan namelijk uitstekend, maar wel onder de juiste voorwaarden.'

Je noemt leergeld, je doet dingen anders.

In hoeverre zijn je inzichten veranderd?

'Ik hoop dat ik niet overdrijf als ik zeg dat wij met onze aanpak in Nederland veel mogelijk hebben gemaakt op het gebied van vaste planten. Natuurlijk waren we niet de enige; we hadden het geluk dat we begonnen toen er bij de gemeenten nog geld was. En een aantal ontwerpers van wereldformaat heeft heel veel betekend voor de populariteit van vaste planten. Ondanks spaarzame contacten toch samen opgetrokken, zou ik zeggen. Natuurlijk veranderen inzichten; veel van wat we in het begin accepteerden, laten we nu niet meer gebeuren. Ik hamer er nog maar een keer op: de grond. We zijn daar in de beginfase een paar keer te snel tevreden mee geweest. Soms constateren we nog na jaren een manco en dan gaan we ver met garantie. Qua sortiment evolueren we. Nog steeds is het allergrootste deel van het sortiment dat we voor de tuincentrummarkt kweken totaal ongeschikt voor gebruik in de openbare ruimte, maar we hebben in tien jaar tijd het aantal goedgekeurde soorten verdubbeld.'

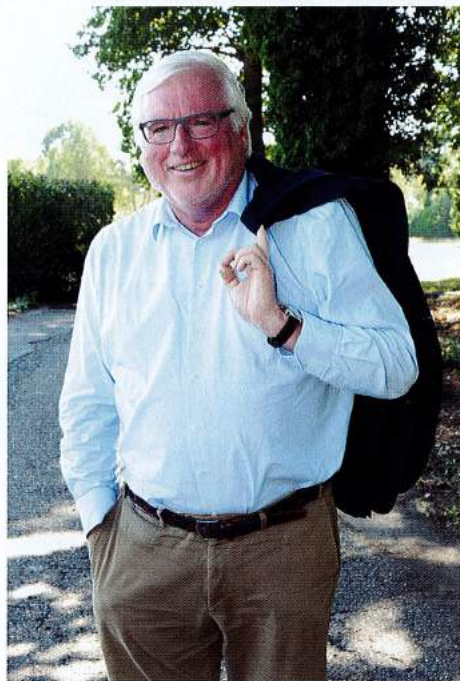
Ten slotte, onontkoombaar: hoe zie je de toekomst van de vaste plant?

'Niet helemaal zorgeloos. Er verschijnen op meer plekken projecten, groot en klein. Dat is heel plezierig, maar we komen uit een tijd, zo rond de eeuwwisseling, dat het met dit type beplanting vrijwel gebeurd was: te duur in onderhoud. Daarna,

ACHTERGROND

ruwweg de afgelopen tien jaar, is daar verandering in gekomen en is er ondanks de krimpende budgetten flink geld uitgegeven. Het belang van biodiversiteit heeft daar zeker toe bijgedragen. We moeten echter wel blijven nadenken. Vaste planten verschijnen op veel verschillende plaatsen: rotondes, stationspleinen, parken, woonwijken, grote stukken, kleine vakken. Ik zie daar soms niet veel beleid in. Ik denk dat het niet goed is om her en der planten "neer te kwakken". We hebben gelukkig een aantal opdrachtgevers die wel een helder beleid hebben: bijvoorbeeld de wijken sober houden, de doorgaande routes kleurig; of de rotondes heel fraai en de rest wat minder. Dan is er in ieder geval een zichtbare lijn. Ik ben wel eens bang dat versnippering niet begrepen wordt door de burger. Dat je vragen krijgt als: waarom is die straat zo mooi en is het bij ons maar troosteloos? Hoe dan ook, ik vind het nog steeds heel leuk om mensen enthousiast te maken en te zien hoe zij complimenten krijgen van hun klant, de burger. Of van de burgemeester of de wethouder, berichtjes die wij soms vol trots doorgestuurd krijgen. Daar doe je het toch voor?'

'Onder de juiste voorwaarden voldoen vaste planten uitstekend'

Bert Griffioen

Dat bereik je door het zetten van een aantal stappen, die consequent moeten worden afgewerkt.'

Hoeveel stappen zijn er en wat houden ze in?

'Op een zeker moment hebben we er vier gedefinieerd: de juiste plant op de juiste plaats, het gebruik van groter plantmateriaal, voorbereiding van de grond, en maaien, mulchen en mesten in maart. Het kiezen van de juiste planten is belangrijk om de plant op de langere termijn te laten overleven. Het kiezen voor een grotere potmaat is voordeliger omdat er minder planten per m² geplant hoeven worden. De voorbereiding van de grond is van groot belang om de plant goed tot zijn recht te laten komen. Wij garanderen de opdrachtgever het resultaat van ons concept, maar dan moet het onderdeel grondwerk wel volgens onze voorschriften gedaan zijn. Vooral grijze aannemers gaan hier wat te gemakkelijk mee om.

**'Ik kan er slecht tegen dat
wat opgebouwd is weer
snel afgebroken wordt'**

**DE VIER STAPPEN VOOR EEN AANTREKKELIJK EN LANGDURIG RESULTAAT,
VOLGENS GRIFFIOEN WASSENAAR:**

1. De juiste plant op de juiste plaats

'Dat klinkt eenvoudig, maar wordt snel een holle kreet. Een plant houdt het op de meeste plekken best even uit, maar het gaat juist om de lange termijn. Daar is in het verleden leergeld voor betaald, waarbij ook het extremere weer van de afgelopen jaren een rol speelde. Dat heeft ons voorzichtiger gemaakt bij sortimentskeuzes, terwijl aan de andere kant het gebruikte sortiment juist uitgebreid moet worden om vernieuwend te blijven. Ik zie duidelijk dat onze beplantingen van nu verschillen van die van een paar jaar geleden, terwijl de kosten van beheer lager of gelijk zijn.'

2. Het gebruik van groter plantmateriaal. Griffioen Wassenaar kweekt alles in 11 cm-pot

'Ik geloof in die maat, hoewel we het ons er niet altijd makkelijk mee maken. Een opdrachtgever moet niet zelden prijzen vergelijken en voor de – op het eerste gezicht – goedkoopste oplossing gaan. In alle eerlijkheid: dan is 11 centimeter de verliezer. Alleen: als je even verder kijkt, zie je dat een 11 centimeter-pot met acht stuks op de m² een vergelijkbaar resultaat geeft als twaalf in de maat pot 9. Als opdrachtgever betaal je bij pot 9 dan 50% meer aan plantkosten. Ook watergeven is vrijwel nooit nodig bij de grotere buffer in de potkluit bij pot 11, terwijl het bij een kleinere potmaat een standaardpost is. Als je dat soort zaken bij elkaar optelt en even doordenkt, blijkt een grote maat voordeliger dan een kleine.'

GreentoColour zichtbare lijn

'Gewoon meedenken
met de natuur;
dat is eigenlijk alles'

Maaien, mulchen, mesten in maart.

3. Voorbereiding van de grond

'Wij komen uit de kwekerij en weten hoe belangrijk het juiste groeimedium is. Eigenlijk is een investering in plantmateriaal niet af als je niets aan de grond kunt doen. Ga er bij vaste planten van uit dat het in Nederland gekweekte sortiment het gemiddeld op iedere grondsoort wel doet. Althans: in leven blijft. Het probleem is alleen dat je op zandgrond bijna altijd te weinig organische stof in de grond hebt. En op de klei zie je dat planten het vaak moeilijk hebben bij het uitbreken uit de potkruit, simpelweg door het verschil tussen het substraat van de kwekerij en de nieuwe omgeving waarin ze geplant worden.'

'In het begin werkten we het zand en de klei op met bodemverbeteraars op basis van champignonmest. Op het zand voor de organische stof, op de klei om de bodem een tijdlang goed luchtig te maken om de hergroei te vergemakkelijken. Het is dan wel van belang dat de bodemverbeteraar, die scherp is, goed doorwerkt wordt, en dat er een mooie bouwvoor van 25 tot 30 centimeter gemaakt wordt. Dat gaat alleen met een spifrees. We ontdekten in die tijd dat veel aannemers geen spifrees hadden en met een gewone frees werkten, waardoor het materiaal te ondiep verwerkt werd. Dat leverde te vaak schade op. Zo zijn we op het idee gekomen om kant-en-klare mengsels te maken, afkomstig van een paar leveranciers (de klant mag kiezen), om het doorwerkprobleem op te lossen. In onze

eigen mengsels kan direct geplant worden; het hoeft niet te worden doorgewerkt. Het voordeel is dat we in die grond veel organische stof kunnen stoppen, een voorwaarde voor een lange levensduur van de beplanting. Gaandeweg ontdekten we hoe belangrijk dit punt is. Als het organischestofgehalte onder een kritisch punt is gezakt, stopt een plant vaak gewoon met groeien en is ook bijna niet meer aan de gang te krijgen. Geld in de bodem investeren is niet erg sexy, maar, zo zeg ik tegenwoordig, het is 110% van je resultaat.'

'Om die reden zetten we in onze offertes een hoofdstukje 'controle grondwerk' als wij bij projecten niet zelf het grondwerk doen. Wij garanderen de opdrachtgever het resultaat van ons concept, maar dan moeten we wél kunnen zien dat het onderdeel grondwerk volgens onze voorschriften gedaan is. Helaas is daar nog wel eens iets op aan te merken. Met alle respect, vooral grijze aannemers vinden het al gauw goed. Als de ondergrond niet deugt, gaan we er niet op planten. Grond voorbereiden is dus iets anders dan er een zwart kleurtje op aanbrengen. Je planten moeten echt in een opgemaakt bed terechtkomen.'

4. Maaien, mulchen, mesten in maart.

Griffioen Wassenaar noemt het de vier M's. 'Vaak wordt het niet goed begrepen, maar juist de mulch levert na omzetting kostbare organische stof op. Het is logisch dat grotere opdrachtgevers na verloop van tijd een machine aanschaffen en zelf gaan maaien, maar vaak zie ik dan na de bewerking het maaisel 'netjes' afgeharkt worden. Onbegrijpelijk, het is goud voor de grond! Of men maait 'alvast' in februari; dan is het maar netjes. Terwijl je juist moet wachten tot het eerste groen op de planten staat. Dat moet er vanaf; dan activeer je de tweede set knoppen van de plant en ververs je het gewas. Gewoon meedenken met de natuur; dat is eigenlijk alles.'

Tot slot. Met een beplanting volgens GreentoColour gaat het niet om 'aanbrengen en onderhouden' maar 'aanbrengen en dicht laten groeien' en het slim omgaan met de beplanting. In de praktijk zien we de beste, dus eenvoudigste, resultaten als een hogere maar korte frequentie van onderhoud aangehouden wordt.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-5726